

Εγχειρίδιο με τις σημαντικότερες αλλαγές του ν. 4410/2016

Σύνταξη – επιμέλεια

Κωνσταντίνος Δημ. Γραβιάς
Πτυχιούχος Οικον. Παν/μίου Πειραιά
Λογιστής – φοροτεχνικός

Κωνσταντίνος Αντ. Κουλογιάννης
Πτυχιούχος Τ.Ε.Ι.
Λογιστής – φοροτεχνικός

I. Εισαγωγή

Η επιστημονική ομάδα του κόμβου μετά και την ψήφιση ενός ακόμη πολυνομοσχεδίου (ν. 4410/2016) προχώρησε άμεσα στη σύνταξη του παρόντος εγχειριδίου μέσα από το οποίο οι αναγνώστες μπορούν να ενημερωθούν για όλες τις αλλαγές, τις τροποποιήσεις, αλλά και το χρόνο έναρξης ισχύος των νέων διατάξεων.

Στο εγχειρίδιο υπάρχει επίσης αναλυτικός πίνακας περιεχομένων έτσι ώστε να είναι εύκολη η πλοήγηση στις επιμέρους ενότητες. Να τονίσουμε ότι οι συνάδελφοι μπορούν να το εκτυπώσουν ή να το αποθηκεύσουν στον υπολογιστή τους.

II. Μέσα σε ένα μήνα οι αλλαγές στο μητρώο της Δ.Ο.Υ.

Μια σημαντική αλλαγή που επήλθε με το τον νόμο 4410/2016 είναι αυτή που αφορά στην προθεσμία για τις μεταβολές στο μητρώο.

Ειδικότερα, με την παράγραφο 2^α του άρθρου 40 του ν.4410/2016 επεκτείνεται το χρονικό περιθώριο **για τις αλλαγές αυτές σε 1 μήνα** (από 10 ημέρες), γεγονός που θα συμβάλλει στην πιο ομαλή διεκπεραίωση των συναλλαγών αυτών. Το χρονικό διάστημα των 10 ημερών ήταν ασφυκτικό και είχε επισημανθεί από καιρό από όλους τους συναδέλφους και τους συνδικαλιστικούς μας φορείς. Εκτός αυτού, να τονίσουμε ότι προστέθηκε και διάταξη σχετικά με την μη ύπαρξη προθεσμίας για μεταβολές ατομικών στοιχείων φυσικών προσώπων που δεν αφορούν στην επιχειρηματική τους δραστηριότητα.

Η παρ. 4 του άρθρου 10 του Κ.Φ.Δ. βάσει των ανωτέρω αλλαγών διαμορφώνεται ως ακολούθως:

<p>4. Ο φορολογούμενος, φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, υποχρεούται να ενημερώνει εγγράφως τη Φορολογική Διοίκηση εντός δέκα (10) ημερών για μεταβολές στην επωνυμία, το διακριτικό τίτλο, τη διεύθυνση κατοικίας ή τη διεύθυνση των επαγγελματικών εγκαταστάσεων, την έδρα, το αντικείμενο της δραστηριότητας, τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, καθώς και τις λοιπές πληροφορίες που παρασχέθηκαν κατά το χρόνο της εγγραφής. Ο φορολογούμενος δεν μπορεί να επικαλείται έναντι της Φορολογικής Διοίκησης τις μεταβολές του προηγούμενου εδαφίου, μέχρι το χρόνο ενημέρωσής της. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα καθορίζονται ο τρόπος ενημέρωσης και οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας παραγράφου.</p>	<p>4. Ο φορολογούμενος, φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, υποχρεούται να ενημερώνει εγγράφως τη Φορολογική Διοίκηση εντός δέκα (10) ημερών εντός τριάντα (30) ημερών για μεταβολές στην επωνυμία, το διακριτικό τίτλο, τη διεύθυνση κατοικίας ή τη διεύθυνση των επαγγελματικών εγκαταστάσεων, την έδρα, το αντικείμενο της δραστηριότητας, τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, καθώς και τις λοιπές πληροφορίες που παρασχέθηκαν κατά το χρόνο της εγγραφής. Η υποχρέωση ενημέρωσης για μεταβολές στα ατομικά στοιχεία φορολογούμενου φυσικού προσώπου, που δεν αφορούν την επιχειρηματική δραστηριότητά του δεν υπόκεινται σε προθεσμία. Ο φορολογούμενος δεν μπορεί να επικαλείται έναντι της Φορολογικής Διοίκησης τις μεταβολές του προηγούμενου εδαφίου των προηγούμενων εδαφίων, μέχρι το χρόνο ενημέρωσής της. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα καθορίζονται ο τρόπος ενημέρωσης και οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας παραγράφου.</p>
--	---

Αιτιολογική έκθεση: Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 τροποποιείται η παράγραφος 4 του άρθρου 10 του ν. 4174/2013, προκειμένου να μην επιβάλλονται πρόστιμα κατά την υποβολή δήλωσης μεταβολής, ως προς τα προσωπικά στοιχεία φορολογουμένων φυσικών προσώπων, όπως ημερομηνία γάμου, διάστασης, θανάτου, κ.λπ., τα οποία ούτως ή άλλως δηλώνονται προκειμένου ο φορολογούμενος να προβεί σε συναλλαγή με τη Φορολογική Διοίκηση. Επιπλέον, ορίζεται σε τριάντα (30) αντί δέκα (10) ημέρες η προθεσμία εντός της οποίας ο φορολογούμενος υποχρεούται να δηλώνει στη Φορολογική Διοίκηση μεταβολές στις πληροφορίες που δηλώθηκαν κατά την εγγραφή του.

Έναρξη ισχύος: Η ανωτέρω αλλαγή ισχύει από τη δημοσίευση του νόμου στο Φ.Ε.Κ., ήτοι από ...

III. Αλλαγές στον ΕΝ.Φ.Ι.Α.

A. Αντικατάσταση διατάξεων

A.1. Βάσει των νέων διατάξεων του άρθρου 49 τ. ν.4410/2016, σχετικά με τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. και ειδικά για το έτος 2016 επήλθαν οι ακόλουθες αλλαγές:

- Δεν συνυπολογίζεται στη συνολική αξία των δικαιωμάτων επί ακινήτου για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού ΕΝΦΙΑ, η αξία των δικαιωμάτων επί γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού.
- Ορίζεται η 30η Σεπτεμβρίου ενεστώτος έτους και η 31η Ιανουαρίου 2017, ως η καταληκτική ημερομηνία καταβολής της πρώτης και της τελευταίας δόσης αντίστοιχα, του ΕΝΦΙΑ.

Σημείωση: Στο αρχικά κατατεθέν σχέδιο νόμου στη βουλή υπήρχε επίσης μια διάταξη σύμφωνα με την οποία θα καταργούνταν η έκπτωση 50% (άρθρο 7 παρ.1 ν. 4223/2013) και 100% (άρθρο 7 παρ.2 ν. 4223/2013) σε φυσικά πρόσωπα τα οποία έχουν εισοδήματα από τόκους άνω των 300 ευρώ και 600 ευρώ, αντίστοιχα.

Τελικά όμως αυτές οι διατάξεις διαγράφηκαν από το πολυνομοσχέδιο και έτσι δεν καταργήθηκαν οι εν λόγω εκπτώσεις.

A.2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου 49 του ν.4410/2016 επίσης, αντικαταστάθηκαν οι περιπτώσεις γ', δ', ε' και στ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4223/2013 ως ακολούθως:

Προισχύουσα διάταξη	Νέα διάταξη
<p>γ) Ο κηδεμόνας για τα ακίνητα σχολάζουσας κληρονομιάς.</p> <p>δ) Ο εκτελεστής διαθήκης ή εκκαθαριστής κληρονομιάς για τα κληρονομαία ακίνητα.</p> <p>ε) Ο μεσεγγυούχος ακινήτου.</p> <p>στ) Ο σύνδικος της πτώχευσης.</p>	<p>γ) Ο κηδεμόνας, για την ακίνητη περιουσία σχολάζουσας κληρονομιάς, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο διάστημα τη διαχειρίζεται.</p> <p>δ) Ο εκτελεστής διαθήκης ή εκκαθαριστής κληρονομιάς για την κληρονομαία ακίνητη περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο διάστημα τη διαχειρίζεται και τη διοικεί.</p> <p>ε) Ο μεσεγγυούχος ακίνητης περιουσίας, για την υπό μεσεγγύηση περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο διάστημα διαρκεί η μεσεγγύηση.</p> <p>στ) Ο σύνδικος της πτώχευσης, για την πτωχευτική ακίνητη περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία.</p>

Έναρξη ισχύος: Οι ανωτέρω αλλαγές ισχύουν από 1.1.2016.

B Σχετικά με τα πρόστιμα στον ΕΝ.Φ.Ι.Α.

Με την παράγραφο 15 του άρθρου 40 του ν. 4410/2016 αντικαταστάθηκε το άρθρο 54B του ν. 4174/2013 ως εξής:

Προισχύουσα διάταξη	Νέα διάταξη
<p>Στις περιπτώσεις στις οποίες ο φορολογούμενος δεν υποβάλλει δήλωση στοιχείων ακινήτων ή υποβάλλει εκπρόθεσμη ή ανακριβή τέτοια δήλωση, με συνέπεια τη μη διενέργεια εκκαθάρισης του ΕΝ.Φ.Ι.Α. ή την εκκαθάριση ή τον προσδιορισμό αυτού σε μεταγενέστερο χρόνο, ως αφετηρία για την επιβολή των τόκων και προστίμων ορίζεται η επομένη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων του οικείου έτους.</p>	<p>Αν ο φορολογούμενος δεν υποβάλει δήλωση στοιχείων ακινήτων ή υποβάλει εκπρόθεσμη ή ανακριβή δήλωση, με συνέπεια τη μη διενέργεια εκκαθάρισης του ΕΝ.Φ.Ι.Α. ή την εκκαθάριση ή τον προσδιορισμό αυτού σε μεταγενέστερο χρόνο, ως αφετηρία για την επιβολή των προστίμων, ορίζεται η επομένη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής δήλωσης στοιχείων ακινήτων. Ως αφετηρία για την επιβολή των τόκων ορίζεται η επομένη της ημερομηνίας της πρώτης ηλεκτρονικής έκδοσης των πράξεων διοικητικού προσδιορισμού φόρου για το οικείο έτος από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων για τους υπόχρεους του έτους αυτού.</p>

Αιτιολογική έκθεση: Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 15 του άρθρου 40 ορίζεται μια σταθερή ημερομηνία ως ημερομηνία έναρξης για την επιβολή των τόκων στις εκπρόθεσμες αρχικές ή τροποποιητικές δηλώσεις ΕΝ.Φ.Ι.Α. Η διαδικαστική αυτή διάταξη κρίνεται απαραίτητη γιατί απλοποιεί τις διαδικασίες, κυρίως λόγω των πολλαπλών καταληκτικών ημερομηνιών στην υποβολή της δήλωσης στοιχείων ακινήτων (Ε9), λόγω της υποχρέωσης διαρκούς ενημέρωσης του Περιουσιολογίου Ακινήτων. Εξάλλου, λόγω της ηλεκτρονικής εφαρμογής υποβολής δηλώσεων στοιχείων ακινήτων και της μηχανογραφικής σύνθεσης των δηλώσεων ΕΝ.Φ.Ι.Α., απαιτείται η καθιέρωση απλών και σαφών κανόνων για την υλοποίηση των εφαρμογών αυτών. Σε κάθε άλλη περίπτωση, εάν δηλαδή οι κανόνες, εν προκειμένω οι προθεσμίες, είναι πολλαπλοί, αυτοκαταργείται η πλήρης ηλεκτρονικοποίηση των δηλώσεων και οδηγούμεθα στην αναγκαστική προσέλευση των φορολογουμένων στις Δ.Ο.Υ..

IV. Αλλαγές στο Ε9

Με την παρ. 1 του άρθρου 49 του ν.4410/2016 αντικαταστάθηκαν οι περιπτώσεις ι', ια', ιβ' και ιγ' της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3427/2005, ως ακολούθως:

Προισχύουσα διάταξη	Νέα διάταξη
ι) τον κηδεμόνα, για την ακίνητη περιουσία σχολάζουσας κληρονομιάς για όσο διάστημα τη διαχειρίζεται, ια) τον εκτελεστή διαθήκης, για την κληρονομαία ακίνητη περιουσία για όσο διάστημα τη διαχειρίζεται και τη διοικεί, ιβ) τον σύνδικο της πτώχευσης, για την πτωχευτική ακίνητη περιουσία, ιγ) τον μεσεγγυούχο ακίνητης περιουσίας.	ι) τον κηδεμόνα, για την ακίνητη περιουσία σχολάζουσας κληρονομιάς, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο διάστημα τη διαχειρίζεται, ια) τον εκτελεστή διαθήκης ή τον εκκαθαριστή κληρονομιάς, για την κληρονομαία ακίνητη περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο διάστημα τη διαχειρίζεται και τη διοικεί, ιβ) το σύνδικο της πτώχευσης, για την πτωχευτική ακίνητη περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, ιγ) το μεσεγγυούχο ακίνητης περιουσίας, για την υπό μεσεγγύηση περιουσία, διαχωρισμένη από την ατομική του περιουσία, για όσο διάστημα διαρκεί η μεσεγγύηση

Έναρξη ισχύος: Οι ανωτέρω αλλαγές ισχύουν από 1.1.2016.

IV. Αλλαγές στο Φ.Π.Α.

A. Αντικατάσταση των διατάξεων του άρθρου 41 του Φ.Π.Α. (ειδικό καθεστώς αγροτών)

Με το άρθρο 47 του ν.4410/2016 αναμορφώθηκε το άρθρο 41 του κώδικα Φ.Π.Α. που αφορά στο ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α. των αγροτών. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση των νέων διατάξεων έγιναν γνωστά τα ακόλουθα:

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 47 αντικαθίσταται το άρθρο 41 του Κώδικα ΦΠΑ (κύρωση με τον ν. 2859/2000), με σκοπό τη βελτίωση και απλοποίηση του καθεστώτος Φ.Π.Α. αγροτών του ειδικού καθεστώτος και την πλήρη εναρμόνισή του με το κοινοτικό δίκαιο. Η ενέργεια αυτή κρίνεται απαραίτητη, καθώς έχει ξεκινήσει διαδικασία έρευνας παράβασης σε βάρος της χώρας μας, εκ του λόγου ότι οι διατάξεις του άρθρου 41 για επιστροφή ΦΠΑ με συντελεστή 3% στους αγρότες του ειδικού καθεστώτος για τις πωλήσεις αγροτικών προϊόντων ίδιας παραγωγής που πραγματοποιούν στις λαϊκές αγορές ή από δικό τους κατάστημα ή τα εξάγουν ή τα παραδίδουν σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντίκειται στις διατάξεις της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις το εν λόγω καθεστώς καθίσταται πιο αποτελεσματικό και δίκαιο, καθώς αποκλείονται από το ειδικό καθεστώς αγρότες που από άλλη αιτία υποχρεούνται στη τήρηση βιβλίων και στοιχείων και για την οποία ήδη εντάσσονται υποχρεωτικά στο κανονικό καθεστώς. Επίσης προβλέπεται για πρώτη φορά η υποχρέωση έκδοσης ειδικού στοιχείου για πωλήσεις που πραγματοποιούν οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος και σε πρόσωπα μη υποκείμενα στο φόρο, προκειμένου η αξία των εν λόγω πωλήσεων να συμπεριλαμβάνεται στο όριο των 15.000 ευρώ που αποτελεί κριτήριο για την παραμονή στο ειδικό καθεστώς ή την υποχρεωτική ένταξη στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ.

Ειδικότερα, οι σημαντικότερες τροποποιήσεις που επέρχονται με την αντικατάσταση του άρθρου 41 είναι οι ακόλουθες:

Ορίζεται ότι στο ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α. υπάγονται οι αγρότες οι οποίοι κατά την προηγούμενο φορολογικό έτος πραγματοποίησαν πωλήσεις αγροτικών προϊόντων παραγωγής τους και παροχές αγροτικών υπηρεσιών, αξίας κατώτερης των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ και έλαβαν επιδοτήσεις κατώτερες των πέντε χιλιάδων (5.000). Στον προσδιορισμό του ύψους των παραδόσεων για την ένταξη στο ειδικό ή στο κανονικό καθεστώς θα συμπεριλαμβάνονται όχι μόνο οι χονδρικές πωλήσεις, όπως ίσχυε μέχρι τώρα, αλλά και οι λιανικές πωλήσεις. Η αλλαγή αυτή θα συντελέσει στην ορθή εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του ΦΠΑ, αφού για την ένταξη στο κανονικό ή το ειδικό καθεστώς θα λαμβάνεται υπόψη το σύνολο της αξίας των παραδόσεων των προϊόντων των αγροτών και των παροχών των υπηρεσιών τους, ανεξαρτήτως της ιδιότητας του αγοραστή ή του λήπτη (υποκείμενο ή μη πρόσωπο).

Προβλέπεται η έκδοση ειδικού στοιχείου για παραδόσεις αγροτικών προϊόντων ίδιας παραγωγής και για παροχές αγροτικών υπηρεσιών που πραγματοποιούν οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος ΦΠΑ προς άλλους αγρότες που υπάγονται στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ ή προς μη υποκείμενα στο φόρο πρόσωπα. Η πρόβλεψη αυτή έγινε, διότι οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος, για τις πωλήσεις που διενεργούν σε ιδιώτες καταναλωτές, δεν έχουν υποχρεώσεις τήρησης βιβλίων και έκδοσης στοιχείων και εν γένει τις υποχρεώσεις που ορίζουν τα ΕΛΠ, καθώς και εξαιτίας του γεγονότος ότι για τις εν λόγω πωλήσεις οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος δεν υποχρεούνται να ενταχθούν στο κανονικό καθεστώς, σύμφωνα με τις κοινοτικές διατάξεις, βάσει των οποίων υφίσταται περιορισμός σχετικά με τον τρόπο άσκησης του δικαιώματος έκπτωσης των λιανικών πωλήσεων των αγροτών του ειδικού καθεστώτος. Με την ανωτέρω πρόβλεψη επιτυγχάνεται περαιτέρω, η παρακολούθηση του συνόλου των πωλήσεων και παροχών που πραγματοποιούν οι αγρότες σε τελικούς καταναλωτές, γεγονός που θα συμβάλλει στην ενίσχυση της διαφάνειας των συναλλαγών στον αγροτικό τομέα, αλλά και την εξυγίανση του συστήματος επιστροφής ΦΠΑ στους παραγωγούς.

Ορίζονται οι περιορισμοί υπαγωγής στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ αγροτών. Ειδικότερα, οι αγρότες, οι οποίοι μέχρι σήμερα υπάγονταν παράλληλα και στο κανονικό καθεστώς και στο ειδικό του άρθρου 41 ή δεν δικαιούνταν επιστροφής ΦΠΑ του άρθρου 41, λόγω άσκησης και άλλης δραστηριότητας του κανονικού καθεστώτος, χωρίς ωστόσο να υποχρεούνται να είναι ενταγμένοι στο κανονικό καθεστώς και για την αγροτική τους εκμετάλλευση, με τις νέες διατάξεις υπάγονται υποχρεωτικά στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ για το σύνολο των δραστηριοτήτων τους. Με την λύση αυτή επιτυγχάνεται ο εξορθολογισμός του συστήματος ΦΠΑ, αφού οι εν λόγω αγρότες θα αντιμετωπίζονται ομοιόμορφα για το σύνολο των δραστηριοτήτων τους και θα μπορούν να ασκήσουν έκπτωση του φόρου των εισροών που χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή των αγροτικών τους προϊόντων, κάτι που με βάση το υφιστάμενο καθεστώς δεν μπορούν να πράξουν.

Ορίζεται, τέλος με σαφήνεια ο χρόνος και ο τρόπος μετάταξης από το ειδικό στο κανονικό καθεστώς και αντίστροφα και ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στις μετατάξεις αυτές.

Έναρξη ισχύος: Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 47 προβλέπεται έναρξη της ισχύος των νέων διατάξεων του άρθρου 41 του Κώδικα ΦΠΑ **από την 1η Ιανουαρίου 2017**, αφενός για να δοθεί εύλογος χρόνος για την προσαρμογή στις νέες τους υποχρεώσεις των αγροτών που με τις προτεινόμενες διατάξεις δεν δικαιούνται να εντάσσονται στο ειδικό καθεστώς, αφετέρου για λόγους μη διατάραξης της εύρυθμης εφαρμογής του ισχύοντος ειδικού καθεστώτος αγροτών έως το τέλος του φορολογικού έτους.

B. Τροποποίηση του άρθρου 27 του Κώδικα Φ.Π.Α.

Με τις διατάξεις του άρθρου 50 του ν.4410/2016 , προστέθηκε περίπτωση ιδ΄ στην παρ. 1 του άρθρου 27 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας ως εξής:

«ιδ) Η παράδοση αγαθών και η παροχή υπηρεσιών σε ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς, σε φιλανθρωπικούς οργανισμούς εγχώριους ή άλλων χωρών, καθώς και σε πρεσβείες κρατών με σκοπό να διατεθούν περαιτέρω άνευ ανταλλάγματος στους φορείς του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 7, για την κάλυψη των αναγκών των προσφύγων».

Αιτιολογική έκθεση: «Η προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 50, η οποία εντάσσεται στο πλαίσιο των φορολογικών ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση της προσφυγικής κρίσης ορίζει ότι απαλλάσσονται από ΦΠΑ οι παραδόσεις αγαθών και οι παροχές υπηρεσιών προς τους οργανισμούς που αναφέρονται σ' αυτήν και τις πρεσβείες κρατών, με σκοπό να τα διαθέσουν άνευ ανταλλάγματος στις υπηρεσίες του Δημόσιου Τομέα, τους ΟΤΑ, τα ΝΓΙΔΔ (όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014), τα εκκλησιαστικά ΝΠ, καθώς και τα ΝΠΙΔ ή τις οντότητες που εποπτεύονται από τους παραπάνω φορείς, για την κάλυψη των αναγκών των προσφύγων.

Με την προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 50 διευρύνεται το πεδίο των δικαιούχων απαλλαγής από ΦΠΑ που επιθυμούν να δωρίσουν αγαθά και υπηρεσίες για την αντιμετώπιση αναγκών που προκύπτουν από την προσφυγική κρίση ενισχύοντας τη συμμετοχή των οργανισμών και των πρεσβειών που αφορά, στην προσπάθεια αντιμετώπισής της.

Έναρξη ισχύος: Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 50 η ανωτέρω περίπτωση ισχύει από την 1.12.2015.

IV. Αλλαγές στον Κ.Φ.Δ.

A. Τα νέα πρόστιμα για τη μη έκδοση αποδείξεων

A.1. Νέες διατάξεις

Με το άρθρο 51 του ν.4410/2016 επήλθαν αλλαγές στα πρόστιμα του Κ.Φ.Δ. που αφορούν στη μη έκδοση αποδείξεων μόνο για τις περιπτώσεις επιχειρήσεων ή επαγγελματιών που υπάγονται στο καθεστώς Φ.Π.Α. και συγκεκριμένα στο άρθρο 58 του Κ.Φ.Δ.

Οι διατάξεις αυτές του νόμου κοινοποιήθηκαν με την εγκύκλιο ΠΟΛ. 1112/25.7.2016 της Γ.Γ.Δ.Ε. (σ.σ. η εν λόγω εγκύκλιος εκδόθηκε πριν δημοσιευθεί το πολυνομοσχέδιο στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως).

Έναρξη ισχύος: Οι νέες διατάξεις ισχύουν από 25.7.2016

A.2. Παραδείγματα

Ας παραθέσουμε ορισμένα παραδείγματα προκειμένου να γίνουν κατανοητές οι νέες διατάξεις:

	Πρώτη παράβαση	Δεύτερη παράβαση εντός 5ετίας από την πρώτη παράβαση	Κάθε επόμενης διάπραξης της ίδιας παράβασης εντός 5ετίας από την αρχική παράβαση.
Οντότητες με απλογραφικό λογιστικό σύστημα	250 ευρώ ή 50% επί του ΦΠΑ των αποδείξεων που δεν εκδοθεί εφόσον το ποσό είναι μεγαλύτερο των 250 ευρώ	500 ευρώ ή 100% επί του ΦΠΑ των αποδείξεων που δεν εκδοθεί εφόσον το ποσό είναι μεγαλύτερο των 500 ευρώ	1000 ευρώ ή 200% επί του ΦΠΑ των αποδείξεων που δεν εκδοθεί εφόσον το ποσό είναι μεγαλύτερο των 1000 ευρώ
Οντότητες με διπλογραφικό λογιστικό σύστημα	500 ευρώ ή 50% επί του ΦΠΑ των αποδείξεων που δεν εκδοθεί εφόσον το ποσό είναι μεγαλύτερο των 500 ευρώ	1000 ευρώ ή 100% επί του ΦΠΑ των αποδείξεων που δεν εκδοθεί εφόσον το ποσό είναι μεγαλύτερο των 1000 ευρώ	2000 ευρώ ή 200% επί του ΦΠΑ των αποδείξεων που δεν εκδοθεί εφόσον το ποσό είναι μεγαλύτερο των 2000 ευρώ

Παράδειγμα με καταλογισμό προστίμων για πρώτη φορά

Μη έκδοση 4 παραστατικών από καφετέρια με απλογραφικό λογιστικό σύστημα αξίας 279 ευρώ συμπεριλαμβανόμενου του Φ.Π.Α.	Πρόστιμο με βάση τις διατάξεις του ΚΦΔ όπως ίσχυσε μετά την εφαρμογή του ν.4337/2015 και έως 24.7.2016	Με βάση τις νέες διατάξεις από 25/7/2016
Πρόστιμο	27 ευρώ (ΦΠΑ 54,00 ευρώ * 50%)	250,00 ευρώ

Μη έκδοση 12 παραστατικών από καφετέρια με διπλογραφικό λογιστικό σύστημα αξίας 2.511 ευρώ συμπεριλαμβανόμενου του Φ.Π.Α.	Πρόστιμο με βάση τις διατάξεις του ΚΦΔ όπως ίσχυσε μετά την εφαρμογή του ν.4337/2015 και έως 24.7.2016	Με βάση τις νέες διατάξεις από 25/7/2016
Πρόστιμο	243 ευρώ (ΦΠΑ 486,00 ευρώ * 50%)	500,00 ευρώ

Παράδειγμα με καταλογισμό προστίμων για δεύτερη φορά μέσα σε μια πενταετία.

Σε επιχείρηση (εστιατόριο) με απλογραφικό λογιστικό σύστημα , ο έλεγχος εντός πενταετίας από την πρώτη παράβαση καταλογίζει και δεύτερη παράβαση μη έκδοσης 5 παραστατικών αξίας 124 ευρώ συμπεριλαμβανόμενου του Φ.Π.Α.	Πρόστιμο με βάση τις διατάξεις του ΚΦΔ όπως ίσχυσε μετά την εφαρμογή του ν.4337/2015 και έως 24.7.2016	Με βάση τις νέες διατάξεις από 25/7/2016 το ελάχιστο πρόστιμο είναι 500 ευρώ για την ίδια παράβαση εντός πενταετίας
Πρόστιμο	12 ευρώ (ΦΠΑ 24,00 ευρώ * 50%)	500,00 ευρώ

Σε επιχείρηση (νυχτερινό κλαμπ) με διπλογραφικό λογιστικό σύστημα , ο έλεγχος εντός πενταετίας από την πρώτη παράβαση καταλογίζει και δεύτερη παράβαση μη έκδοσης 104 παραστατικών αξίας 5.580 ευρώ συμπεριλαμβανόμενου του Φ.Π.Α. (Αξ. : 4500 - ΦΠΑ : 1080)	Πρόστιμο με βάση τις διατάξεις του ΚΦΔ όπως ίσχυσε μετά την εφαρμογή του ν.4337/2015 και έως 24.7.2016	Με βάση τις νέες διατάξεις από 25/7/2016 το ελάχιστο πρόστιμο είναι 1000 ευρώ για την ίδια παράβαση εντός πενταετίας
Πρόστιμο	540 ευρώ (ΦΠΑ 1080,00 ευρώ * 50%)	1080,00 ευρώ ((ΦΠΑ 1080 * 100%) > 1000)

Επιπλέον στις περιπτώσεις που επιβάλλονται τα πρόστιμα για παραβάσεις:

- μη έκδοσης ή ανακριβούς έκδοσης ή λήψης φορολογικών στοιχείων (παρ. 1)
- άσκησης οικονομικής δραστηριότητας χωρίς να έχει υποβληθεί δήλωση έναρξης εργασιών (παρ. 3)
- έκδοσης φορολογικών στοιχείων με ΦΠΑ από πρόσωπα μη υπόχρεα σε έκδοση στοιχείων με ΦΠΑ και υποβολή δηλώσεων ΦΠΑ (παρ. 4)

για τις οποίες συντρέχει και περίπτωση παράβασης περί υποβολής ανακριβούς ή μη υποβολής δήλωσης (παρ. 2), τα πρόστιμα αυτά αφαιρούνται από το πρόστιμο περί υποβολής ανακριβούς ή μη υποβολής δήλωσης.

Ειδικά, δε, στην περίπτωση επιβολής προστίμων για μη έκδοση ή ανακριβή έκδοση ή λήψη φορολογικών στοιχείων για τις οποίες συντρέχει και περίπτωση παράβασης της παρ. 2, αφαιρείται το αναλογικό πρόστιμο του 50% και όχι το ελάχιστο πρόστιμο (250 € ή 500 € ή το διπλάσιο ή τετραπλάσιο αυτών, ανάλογα με την κατηγορία βιβλίων και το βαθμό υποτροπής). Διευκρινίζεται ότι σε κάθε περίπτωση αφαίρεσης του προστίμου της παραγράφου 1 από αυτό της παραγράφου 2, λόγω ταυτόχρονης εφαρμογής, δεν απομένει υπόλοιπο προς επιστροφή.

Παράδειγμα:

-Για παράβαση μη έκδοσης παραστατικών από Νυχτερινό μπαρ το οποίο τηρεί διπλογραφικό λογιστικό σύστημα

Αξία μη εκδοθέντων παραστατικών 2511€ συμπεριλαμβανόμενου του Φ.Π.Α. (2025€ καθ.αξία - ΦΠΑ 486€)	Υπολογισμός προστίμου
Πρόστιμο μη έκδοσης αποδείξεων (παρ 1 άρθρου 58Α ΚΦΔ - 486€ * 50% = 243€ < 500€)	500€

Σε μεταγενέστερο έλεγχο διαπιστώνεται υποβολή ανακριβούς δήλωσης ΦΠΑ ποσού 486 ευρώ (όσο ήταν το ΦΠΑ των μη εκδοθέντων στοιχείων, τα οποία δεν συμπεριλήφθηκαν στην περιοδική δήλωση)

	Υπολογισμός προστίμου
Πρόστιμο ανακριβούς δήλωσης Φ.Π.Α. (παρ 2 άρθρου 58Α ΚΦΔ) 486€ * 50%	243€
Υπολογισμός προστίμου παρ. 1 που αφαιρείται ανεξάρτητα εάν δεν επιβλήθηκε λόγω επιβολής του ελάχιστου ποσού (500€) (486€ * 50% = 243€)	-243€
Τελικώς πρόστιμο για επιβολή στην ανακριβή δήλωση Φ.Π.Α.	0€

B. Φάκελος τεκμηρίωσης

Βάσει των διατάξεων του άρθρου 40 (σ.σ. παρ. 6^α) επήλθαν αλλαγές αναφορικά με το φάκελο τεκμηρίωσης. Ειδικότερα, η κατάρτιση του φακέλου τεκμηρίωσης και η υποβολή του συνοπτικού πίνακα πληροφοριών στο Taxis θα γίνεται μέχρι την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης των νομικών προσώπων.

Προϊσχύουσα διάταξη	Μετά τη δημοσίευση του πολυνομοσχεδίου
<p>(Άρθρο 21 παρ. 3) ~~3. Ο Φάκελος Τεκμηρίωσης που αποτελείται κατά περίπτωση από το Βασικό Φάκελο Τεκμηρίωσης και τον Ελληνικό Φάκελο Τεκμηρίωσης, καταρτίζεται εντός τεσσάρων (4) μηνών από το τέλος του φορολογικού έτους και συνοδεύεται από Συνοπτικό Πίνακα Πληροφοριών, ο οποίος υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη Φορολογική Διοίκηση μέσα στην ίδια προθεσμία.~~ Τα υπόχρεα πρόσωπα της παραγράφου 1 υποβάλλουν Συνοπτικό Πίνακα Πληροφοριών για κάθε φορολογικό έτος, εφόσον δεν εμπíπτουν στις εξαιρετικές περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 2 του παρόντος.</p>	<p>(Άρθρο 21 παρ. 3) 3. Ο Φάκελος Τεκμηρίωσης, που αποτελείται κατά περίπτωση από τον Βασικό Φάκελο Τεκμηρίωσης και τον Ελληνικό Φάκελο Τεκμηρίωσης, καταρτίζεται έως την λήξη της προθεσμίας υποβολής της ετήσιας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και συνοδεύεται από Συνοπτικό Πίνακα Πληροφοριών, ο οποίος υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη Φορολογική Διοίκηση μέσα στην ίδια προθεσμία. Τα υπόχρεα πρόσωπα της παραγράφου 1 υποβάλλουν Συνοπτικό Πίνακα Πληροφοριών για κάθε φορολογικό έτος, εφόσον δεν εμπíπτουν στις εξαιρετικές περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 2 του παρόντος.</p>
<p>(Άρθρο 21 παρ. 6) 6. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα καθορίζονται και εξειδικεύονται το ακριβές περιεχόμενο και τα στοιχεία που περιέχονται στο Φάκελο Τεκμηρίωσης, το Βασικό Φάκελο Τεκμηρίωσης, τον Ελληνικό Φάκελο Τεκμηρίωσης και το Συνοπτικό Πίνακα Πληροφοριών, οι περιπτώσεις κατά τις οποίες οι παραπάνω φάκελοι θεωρούνται μη πλήρεις ή μη επαρκείς, οι αποδεκτές μέθοδοι καθορισμού των τιμών των συναλλαγών και, οι μέθοδοι καθορισμού του αποδεκτού εύρους των τιμών ή του περιθωρίου κέρδους. ~~Με όμοια απόφαση μπορεί να προβλέπεται η μέθοδος υπολογισμού του κύκλου εργασιών και των αντίστοιχων λογιστικών προτύπων, όπως επίσης απλουστευμένη διαδικασία για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις όπως ορίζονται από το ευρωπαϊκό δίκαιο.~~</p>	<p>(Άρθρο 21 παρ. 6) 6. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα καθορίζονται και εξειδικεύονται το ακριβές περιεχόμενο και τα στοιχεία που περιέχονται στο Φάκελο Τεκμηρίωσης, το Βασικό Φάκελο Τεκμηρίωσης, τον Ελληνικό Φάκελο Τεκμηρίωσης και το Συνοπτικό Πίνακα Πληροφοριών, οι περιπτώσεις κατά τις οποίες οι παραπάνω φάκελοι θεωρούνται μη πλήρεις ή μη επαρκείς, οι αποδεκτές μέθοδοι καθορισμού των τιμών των συναλλαγών και, οι μέθοδοι καθορισμού του αποδεκτού εύρους των τιμών ή του περιθωρίου κέρδους. Με όμοια απόφαση μπορεί να προβλέπεται η μέθοδος υπολογισμού του κύκλου εργασιών και των αντίστοιχων λογιστικών προτύπων, όπως επίσης απλουστευμένη διαδικασία για πολύ μικρές και μικρές οντότητες όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 4308/2014 (Α' 251), καθώς επίσης και απαλλαγές από την υποχρέωση τεκμηρίωσης για πολύ μικρές οντότητες.</p>

Έναρξη ισχύος: Η τροποποίηση της παραγράφου 3 εφαρμόζεται για φακέλους τεκμηρίωσης που καταρτίζονται για συναλλαγές φορολογικών ετών που αρχίζουν από την 1.1.2015 και μετά.

V. Αλλαγές στα Ε.Λ.Π.

A. Τροποποιήσεις με το άρθρο 41 του ν.4410/2016

A.1. Τροποποιήσεις στο άρθρο 1 των ΕΛΠ

Με τις περιπτώσεις α', β' και γ' της παραγράφου 1 τροποποιούνται διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4308/2014, (διαγραφή φράσης στην περίπτωση γ' , αντικατάσταση του κειμένου της περίπτωσης δ' και προσθήκη της περίπτωσης ε' στο τέλος) **οι οποίες αποσκοπούν στην ασφαλή υπαγωγή στις διατάξεις του ν. 4308/2014**, προκειμένου να υπάρχει συμβατότητα με τις φορολογικές διατάξεις, οντοτήτων εν γένει του δημόσιου τομέα που αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, εφόσον υποχρεούνται στην τήρηση λογιστικών βιβλίων και στη σύνταξη λογιστικών καταστάσεων που προβλέπονται από τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα για τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα. Έτσι, **μεταξύ άλλων, υπάγονται οι κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές οντότητες που ανήκουν στο Δημόσιο ή ελέγχονται από αυτό ή τελούν υπό την εποπτεία αυτού, μεταξύ αυτών και τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα πρόσωπα (Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. εποπτευόμενα ή ελεγχόμενα από το Δημόσιο, κοινωφελή ιδρύματα, ναοί, κ.λπ.), που δεν εμπίπτουν στην εφαρμογή του άρθρου 156 του ν. 4270/2014 (Λογιστικό Σχέδιο Γενικής Κυβέρνησης)**, εφόσον αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα ή υποχρεούνται από άλλη διάταξη νόμου στην τήρηση λογιστικών βιβλίων. Δηλαδή τα πρόσωπα αυτά εφαρμόζουν τις διατάξεις του ν. 4308/2014 και ως εκ τούτου τηρούν βιβλία και εκδίδουν στοιχεία, μόνο εφόσον αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα ή υποχρεούνται σε τήρηση λογιστικών βιβλίων από άλλες διατάξεις. Στην αντίθετη περίπτωση δεν τηρούν τα βιβλία και δεν εκδίδουν τα στοιχεία του ν. 4308/2014.

Αναλυτικά οι περιπτώσεις α,β,γ επιφέρουν τις ακόλουθες τροποποιήσεις στον ν.4308/2014:

1.α. Στην περίπτ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. [4308/2014](#) (Α' 251) η φράση «του ιδιωτικού τομέα» διαγράφεται.

Η παράγραφος 2 διαμορφώνεται ως εξής :

2. Οι παρακάτω οντότητες εφαρμόζουν τις ρυθμίσεις αυτού του νόμου:

α) Τα νομικά πρόσωπα που έχουν τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας, της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, της ετερόρρυθμης κατά μετοχές εταιρείας και της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας.

β) Τα νομικά πρόσωπα που έχουν τη μορφή της ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας, όταν όλοι οι άμεσοι ή έμμεσοι εταίροι των προσώπων αυτών έχουν περιορισμένη ευθύνη λόγω του ότι είναι είτε νομικά πρόσωπα της περίπτωσης α' της παρούσας παραγράφου ή άλλου νομικού τύπου συγκρίσιμου με τα νομικά πρόσωπα της περίπτωσης αυτής.

γ) Η ετερόρρυθμη εταιρεία, η ομόρρυθμη εταιρεία, η ατομική επιχείρηση και κάθε άλλη οντότητα του ~~ιδιωτικού τομέα~~ που υποχρεούται στην εφαρμογή αυτού του νόμου από φορολογική ή άλλη νομοθετική διάταξη.

δ) Κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές οντότητες που ανήκουν στο δημόσιο τομέα ή ελέγχονται από το Δημόσιο ή τελούν υπό την εποπτεία του Δημοσίου, όταν δεν εμπίπτουν στην εφαρμογή του άρθρου 156 του ν. [4270/2014](#).

β. Η περίπτ. δ' της παρ. 2 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

Προϊσχύουσα διάταξη	Μετά τη δημοσίευση του πολυνομοσχεδίου
δ) ~~Κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές οντότητες που ανήκουν στο δημόσιο τομέα ή ελέγχονται από το Δημόσιο ή τελούν υπό την εποπτεία του Δημοσίου, όταν δεν εμπίπτουν στην εφαρμογή του άρθρου 156 του ν. 4270/2014.~~	δ) Οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) οι οποίοι μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος είχαν την υποχρέωση εφαρμογής του π.δ. 1123/1980 (Α' 283).

γ. Στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου προστίθεται περίπτωση ε' ως εξής:

« ε) Οι φορείς του δημοσίου τομέα του άρθρου 14 του ν. [4270/2014](#) εκτός Γενικής Κυβέρνησης οι οποίοι μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος είχαν την υποχρέωση εφαρμογής του π.δ. 1123/1980.»

Με την περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 41 του ν.4410 καταργείται η περίπτωση β' της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 4308/2014 και η κατάργηση αυτή αποσκοπεί στην απαλλαγή της σχετικής κατηγορίας οντοτήτων από την υποχρέωση εφαρμογής των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, προς εναρμόνιση με τις συνήθειες πρακτικές στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εν απουσία μάλιστα σχετικής υποχρέωσης από την Οδηγία 2013/34/ΕΕ.

δ. Η περίπτ. β' της παρ. 3 η οποία καταργήθηκε

~~β) Οι οντότητες που είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα και είναι θυγατρικής οντότητας, οι μετοχές ή άλλες κινητές αξίες της οποίας είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την έννοια της Οδηγίας 2004/39/ΕΟΚ και σύμφωνα με τις προβλέψεις του Κανονισμού 1606/2002 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον αντιπροσωπεύουν ατομικά ή αθροιστικά ποσοστό μεγαλύτερο από 5% του καθαρού κύκλου εργασιών ή του ενεργητικού ή του μέσου όρου των εργαζόμενων της μητρικής.~~

Με την περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 41 αντικαθίσταται η παράγραφος 7 του άρθρου 1 και ορίζεται ότι οι φορείς του δημοσίου τομέα του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, οι οποίοι από άλλη διάταξη νόμου υποχρεώνονταν σε εφαρμογή του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών της Υποπαραγράφου Ε1 της παρ. Ε του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α'222), όταν δεν εμπίπτουν στις περιπτώσεις της παρ. 2, εφαρμόζουν μόνο τα άρθρα 3 ως και 15 των ΕΛΠ (ν4308/2014), εκτός των παραγράφων 8 έως 12 του άρθρου 3 και των διατάξεων που αφορούν την κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η παρ. 7 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

Προϊσχύουσα διάταξη	Μετά τη δημοσίευση του ν.4410/2016
<p>7. Οι κερδοσκοπικές ή μη κερδοσκοπικές οντότητες που ανήκουν στο δημόσιο τομέα ή ελέγχονται από το Δημόσιο ή τελούν υπό την εποπτεία του Δημοσίου, όταν εμπίπτουν στην εφαρμογή του άρθρου 156 του ν. 4270/2014 εφαρμόζουν μόνο τα άρθρα 3 έως και 15, πλην των παραγράφων 8 και 9 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου.</p>	<p>7. Οι φορείς του δημόσιου τομέα του άρθρου 14 του νόμου 4270/2014 οι οποίοι από άλλη διάταξη νόμου υποχρεώνονταν σε εφαρμογή του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών της Υποπαραγράφου Ε1 της παρ. Ε του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α'222), όταν δεν εμπίπτουν στις περιπτώσεις της παρ. 2, εφαρμόζουν μόνο τα άρθρα 3 ως και 15 του παρόντος νόμου, πλην των διατάξεων των παρ. 8 έως 12 του άρθρου 3 και των διατάξεων που αφορούν την κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων.</p>

A.2. Τροποποιήσεις στο άρθρο 3 των ΕΛΠ

Με την διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 41 του ν. 4410/2016 εισάγεται νέα παράγραφος 13 στο άρθρο 3 του ν. 4308/2014 για λόγους νομικής ασφάλειας σε ότι αφορά τον τρόπο τήρησης (απλογραφικό ή διπλογραφικό σύστημα) ορισμένων οντοτήτων.

3. Στο άρθρο 3 του ν. 4308/2014 προστίθεται παράγραφος 13 ως εξής:

«13. Οι οντότητες που βάσει του παρόντος μπορεί να χρησιμοποιούν απλογραφικό λογιστικό σύστημα αλλά από άλλο νόμο υποχρεούνται σε σύνταξη ισολογισμού χωρίς τήρηση διπλογραφικού συστήματος, δεν υποχρεούνται από τον παρόντα νόμο σε εφαρμογή διπλογραφικού λογιστικού συστήματος.»

A.3. Τροποποιήσεις στο άρθρο 13 των ΕΛΠ

Με διάταξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 4 του άρθρου 41 του ν. 4410/2016, η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 13 συμπληρώνεται προκειμένου να εφαρμοστεί η αρχή της αυτοτέλειας του φορολογικού έτους. Η τροποποίηση αυτή αναφέρεται στο χρόνο έκδοσης των στοιχείων λιανικής πώλησης και μάλιστα μόνον στις περιπτώσεις που η παράδοση των πωλουμένων αγαθών στον ιδιώτη-αγοραστή γίνεται από τρίτο πρόσωπο (τριγωνική παράδοση από τον προμηθευτή ή αποστολή από αποθηκευτή κλπ) και ουδόλως επηρεάζονται από την προσθήκη αυτή, οι διατάξεις του άρθρου 11 του νόμου αυτού που αναφέρονται στους χρόνους έκδοσης του τιμολογίου.

Με την διάταξη της περίπτωσης β' της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου του ν. 4410/2016 η περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 13 των ΕΛΠ συμπληρώνεται ώστε να αντιμετωπιστεί και η περίπτωση της συνεχιζόμενης πώλησης αγαθών, για λόγους πληρότητας και ασφάλειας δικαίου.

4. α. Στο δεύτερο εδάφιο της περίπτ. α' της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. [4308/2014](#) προστίθεται η φράση: «και πάντως εντός του φορολογικού έτους που έγινε η παράδοση».

β. Στην περίπτ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 13 μετά τις λέξεις «Σε περίπτωση συνεχιζόμενης παροχής» και πριν τη λέξη «υπηρεσίας» προστίθεται η λέξη «αγαθών».

Η παράγραφος 1 του άρθρου 13 διαμορφώνεται ως εξής:

Άρθρο 13. Χρόνος έκδοσης στοιχείων λιανικής πώλησης

Το στοιχείο λιανικής πώλησης (απόδειξη ή τιμολόγιο) εκδίδεται:

- α) Σε περίπτωση πώλησης αγαθών, κατά το χρόνο παράδοσης ή την έναρξη της αποστολής. Όταν η παράδοση των πωλούμενων αγαθών γίνεται από τρίτο, το στοιχείο λιανικής πώλησης εκδίδεται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα από την παράδοση **και πάντως εντός του φορολογικού έτους που έγινε η παράδοση.**
- β) Σε περίπτωση παροχής υπηρεσιών, με την ολοκλήρωση της παροχής της υπηρεσίας.
- γ) Σε περίπτωση απόκτησης δικαιώματος λήψης υπηρεσίας, με την απόκτηση του δικαιώματος αυτού.
- δ) Σε περίπτωση συνεχιζόμενης παροχής **αγαθών**, υπηρεσίας ή κατασκευής έργου, το παραστατικό της πώλησης εκδίδεται όταν μέρος της αμοιβής καθίσταται απαιτητό για το μέρος της υπηρεσίας ή του έργου που έχει ολοκληρωθεί και σε κάθε περίπτωση με την ολοκλήρωση της υπηρεσίας ή του έργου.

A.4. Λοιπές νομοτεχνικές διορθώσεις

6. α. Η περίπτ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 37 του ν. [4308/2014](#) καταργείται.

Η παράγραφος 3 διαμορφώνεται ως εξής :

3. Όταν η αναδρομική προσαρμογή ορισμένων ή όλων των στοιχείων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι πρακτικά δυσχερής ή όταν το απαιτούμενο κόστος είναι σημαντικό, στην αρχή της περιόδου της πρώτης εφαρμογής η οντότητα δύναται:

α) Στην περίπτωση που υιοθετείται το ιστορικό κόστος ως βάση επιμέτρησης ενός στοιχείου εφεξής:
α.1) να θεωρήσει τις λογιστικές αξίες των στοιχείων του ισολογισμού του τέλους της προηγούμενης περιόδου ως το τεκμαρτό κόστος αυτού του στοιχείου για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, ή
α.2) να επιμετρήσει αυτό το στοιχείο στην εύλογη αξία του, σύμφωνα με το άρθρο 24. Σε αυτή την περίπτωση, η εύλογη αξία που χρησιμοποιήθηκε θεωρείται ως το τεκμαρτό κόστος του στοιχείου αυτού για την εφαρμογή του παρόντος νόμου εφεξής. Η επιλογή του παρόντος εδαφίου παρέχεται μόνο για ιδιοχρησιμοποιούμενα και επενδυτικά ακίνητα.

α.3) Κάθε διαφορά που προκύπτει από την εφαρμογή του προηγούμενου σημείου υπό α2 αναγνωρίζεται στα κέρδη εις νέον στην καθαρή θέση.

β) Στην περίπτωση που υιοθετείται η εύλογη αξία ως βάση επιμέτρησης εφεξής, σύμφωνα με το άρθρο 24, η οντότητα επιμετρά τα σχετικά στοιχεία του ισολογισμού στην εύλογη αξία. Κάθε προκύπτουσα διαφορά αναγνωρίζεται είτε κατευθείαν στα κέρδη εις νέον της καθαρής θέσης είτε ως διαφορά εύλογης αξίας στην καθαρή θέση, σύμφωνα με το άρθρο 24.

γ) Οι πολύ μικρές οντότητες της παραγράφου 2α, 2β και 2γ του άρθρου 1 δεν έχουν την επιλογή της περίπτωσης α2 της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου.

β. Στην παράγραφο 9 του άρθρου 37 οι λέξεις: «τις παραγράφους 4, 6 και 7» αντικαθίστανται από τις λέξεις «την παρ. 7».

Η παράγραφος 9 διαμορφώνεται ως εξής:

9. Οι πολύ μικρές και οι μικρές οντότητες μπορούν να μην εφαρμόζουν τις παραγράφους 4, 6 και 7 **την παρ. 7** του παρόντος άρθρου.

γ. Στην παρ. 10 του άρθρου 37 διαγράφονται οι λέξεις: «και οι μικρές».

Η παράγραφος 10 διαμορφώνεται ως εξής:

10. Οι πολύ μικρές και οι μικρές οντότητες δεν εφαρμόζουν τις παραγράφους 3(α2) και 3(α3) του παρόντος άρθρου.

Έναρξη ισχύος: Οι ανωτέρω αλλαγές των ΕΛΠ ισχύουν από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου 4410/2015 στο ΦΕΚ, ήτοι από 3.8.2016.

